

Tutoropettajatoiminta
lukion LOPS-työtä
tukemassa sekä
verkostoitumista ja
vertaistukea
edistämässä

Matti Lähtevänoja

KOP lukioiden ICT -pedagoginen ja -tekninen
tuki

Pohjois-Savon lukioiden
tutoropettajahankkeen PLUTO koordinaattori

Matti Lähtevänoja Pohjois-Savon lukioiden tutoropettajat

Esityksen sisältö

- Katsaus Pohjois-Savon tutoropettaja –hankkeen toimintaan?
 - Mitä hankkeessa tavoiteltiin?
 - Mitä hankkeessa tehtiin?
 - Missä onnistuttiin ja missä oli haasteita?
 - Miten tutoropettajan toiminta jatkuu hankkeen jälkeen?
- Mihin tutoropettajia lukioissa tarvitaan?
- Miten tutoropettajatoiminta saadaan jatkumaan lukioissa?
- Miten tutorointi tullaan järjestämään Kuopion lukioissa?
- Vinkkejä tutoropettajille

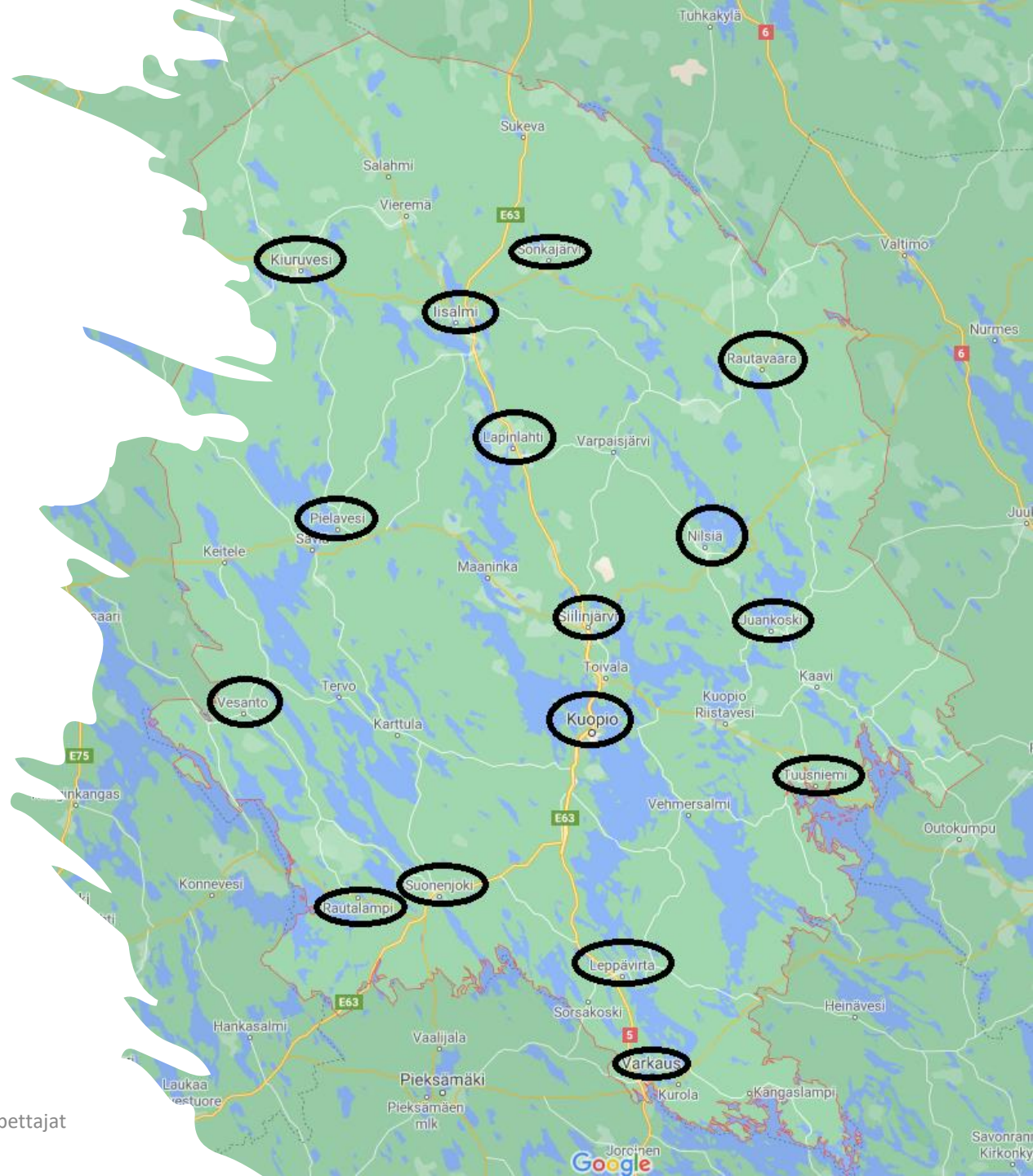

PLUTO-hanke

16 kuntaa ja 19 lukiota

(tutoropettajia mukana 1-2/lukio)

Pielaveden lukio	Leppävirran lukio	Lapinlahden lukio	Suonenjoen lukio
Siilinjärven lukio	Sonkajärven lukio	Iisalmen lyseo	Vesannon yhtenäiskoulun lukio
Varkauden lukio	Kiuruveden lukio	Rautalammin lukio	Rautavaaran lukio
Nilsian lukio	Kallaveden lukio	Juankosken lukio	Kuopion Klassillinen lukio
Kuopion taidelukio Lumit	Kuopion lyseon lukio	Tuusniemen lukio	

Tutoropettajan tehtävät

(Mitkä olivat OPH:n asettamat tavoitteet hankkeelle?)

- Tutoropettajan tehtävänä on toimia vertaistukena ja kouluttajana ja edistää mm.
 - lukion toimintakulttuurin ja pedagogiikan uudistumista
 - uuden lukiolain ja ops-perusteiden tavoitteiden toteutumista
 - työyhteisöjen osaamisen ja yhteisopettajuuden kehittämistä

Hankkeen tavoitteen 1. mukaisen toiminnan järjestelyt ja aikataulut

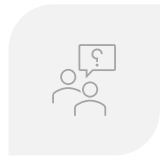
- **Tavoitteet:**
- Käynnistää ja luoda yhteistyössä toimiva Pohjois-Savon lukioiden alueellinen tutoropettajaverkosto
- Luoda malli tutoropettajaverkostolle
- Hankelukioihin saadaan nimettyä tutoropettaja yhteistyössä lukioiden rehtoreiden kanssa
- Verkosto tukee alueen tutoropettajien pedagogista osaamista
 - organisoimalla koulutuksia
 - tapaamisia
 - mahdollistamalla digitaalisen vuorovaikutuksen
 - luodaan yhteistyösivusto-> O365-ryhmä sisäiseen viestintään ja verkkosivusto julkiseen viestintään
- Tutoropettajien vuorovaikutustaitojen ja vertaiskouluttajaosaamisen kehittäminen

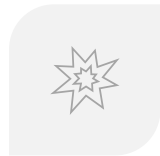
Miten tutoropettajan toiminta tulisi järjestää lukiossamme, jotta se tukisi parhaiten opettajien työtä ja sen kehittämistä? (Lukioiden vastauksista poimittua)

TUTOROPETTAJAT VERKOSTOITUVAT, HANKKIVAT TIETOA JA IDEOITA UUSISTA HYVISTÄ KÄYTÄNTEISTÄ. HE VÄLITTÄVÄT TIETOA JA IDEOITAAN MUILLE LEHTOREILLE. MALLITUNTIEN JÄRJESTÄMINEN JA UUSIEN MENETELMIEN OPASTAMINEN.

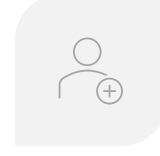
KOULUTUSTA KOULUPÄIVÄN AIKAAN ESIM. VIERIHOITONA.

TIETOISKUT OPETTAJIEN KOKOUSTEN YHTEYDESSÄ, INFOSIVUT.

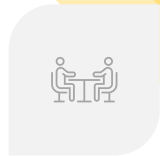
TUTOROPETTAJA VÄLITTÄÄ UUSIA TUULIA KOULUTUKSISTA JA TUO KESKITETYSTI UUTTA TIETOA KOULUN OMALE HENKILÖKUNNALLE.

TOIMINTA ON SISÄLLYTETTÄVÄ OSAKSI KAIKKIEN OPETTAJIEN TYÖNKUVAA (VAPAAEHTOISUUS EI VÄLTTÄMÄTTÄ TUOTA HALUTTUJA TULOKSIA) JA OPETTAJILTA VELVOITETTAVA NÄYTTÖJÄ KEHITYSTYÖSTÄ. TOIMINTA TULEE SISÄLLYTTÄÄ YS-AIKAAN. LISÄKSI VARATTAVA RESURSSIJA PIENRYHMÄKESKUSTELUIHIN JA KOULUTUKSIIN.

TUTOROPETTAJALLE PITÄÄ VARATA TARPEEKSI AIKAA, JOTTA TÄMÄ VOI JALKAUTUA OPETTAJIEN JA OPISKELIJOIDEN AVUKSI JOKA PÄIVÄISEEN TYÖHÖN TARPEEN VAATIESSA. TOIMINTA PITÄISI JÄRJESTÄÄ NIIN, ETTÄ TUTOROPETTAJAN LÄHESTYMISEEN ON MATALA KYNNYS. TUTOROPETTAJALLA PITÄÄ OLLA TARPEEKSI HYVÄ KOULUTUS TAUSTALLA, JOTTA HÄN ON OIKEASTI PERILLÄ ESIMERKIKSI KEHITTEILLÄ OLEVASTA OPETUSSUUNNITELMASTA.

TUTOROPETTAJAT OVAT MUKANA KOULUN KEHITYSTIIMEISSÄ. NÄIN TIETO SIIRTYY OPETTAJILTA KEHITYSTIIMEIHIN JA TIIMEISTÄ OPETTAJIEN KÄYTTÖÖN.

Mitä hankkeessa tehtiin?

- Webinaarit (16 tutoropettajille)

- Verkostoituminen
- Osaamisen ja kokemusten jakaminen

- Osallistujien kokemuksia etäopetuksen toteuttamisesta eri alustoilla
- Osallistujien vinkkejä toimivaan etäopetukseen
- Minkälaisia kokeita on pidetty etäopetuksessa?
- Miten arviointi toteutetaan etäopetuksessa?
- Tutoropettajan rooli monimuoto-opetuksen tukena
- Yhteinen paikka tukimateriaalille

Arviointi tiimijaksossa

Tiimijaksossa kannattaa miettiä arviointia uudestaan.

Mitä arvioidaan?

- Arvioidaanko tehtävät tiimi- vai yksilötehtävinä? Hyödynnetäänkö vertaisarviointia?
- Miten arvioidaan?
- Voitaneeko samoja suorituksia arvioida useamman oppiaineen näkökulmasta?
- Mikä on yhteisten viikkotehtävien merkitys kaikkien kurssien arvioinnille?

Jokainen opettaja saa arvioida kurssinsa parhaaksi katsomallaan tavalla.

Tutoropettajan tehtäväkuva

Pohjois-Savon lukioiden tutoropettajat

Matti Lähtevänoja Pohjois-Savon lukioiden tukimateriaalit

Miten lukiouudistus tehdään?

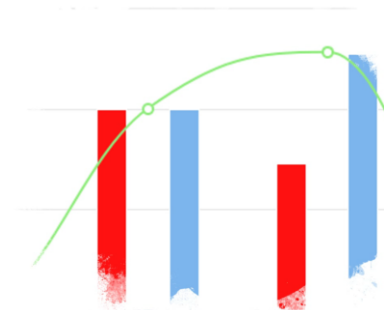
Flowchart illustrating the process of the secondary education reform:

- Green arrows: 'hyvinvointi-agentit', 'LOPS-agentit', 'työelämä- ja korkeakoulu-agentti', 'opettajien koulutus'.
- Yellow starburst: 'johtotimi ja apulaisrehtorit'.
- Blue arrow: 'LOPS-prosessi'.
- Red circle: 'Kuopion lukiokoulutus 2021-'.
- Blue arrows pointing to the circle: 'toiminta-käsikirja', 'laatu työ'.

www.kuopio.fi KUOPIO

Oppimisanalytiikka - avuksi ohjauksen ja tuen kohdentamiseen

Matti Lähtevänoja
Digipedagogiikan mentori Matti Lähtevänoja, Kuopion kaupunki lukiokoulutus

Matti Lähtevänoja, Kuopion kaupunki lukiokoulutus

Mitä hankkeessa tehtiin?

- Lähitapaamiset
 - Tutoropettajien toiminta saatiin käyntiin syksyllä 2019
 - Keväällä 2020 iski korona
 - Lähitapaamisia oli vain kaksi
 - Perusopetuksen kanssa yhteiset tutoropettajamessut syksyllä 2019 Kuopiossa
 - Yhteinen suunnittelupalaveri lisäalnessa teemalla: Osaajaverkoston rakentaminen

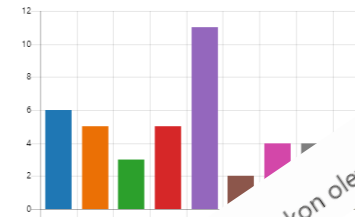
Mitä hankkeessa tehtiin?

- Osaajaverkoston rakentaminen tutorien tueksi
 - Kyselyn avulla
 - Etsitään osaajat Pohjois-Savon verkostosta tutoropettajien joukosta
 - Etsitään osaajat lukioista opettajien joukosta

12. Minulla on kokemusta seuraavista: (aiemmin Voin toimia pedagogisena tukena)

[Lisätietoja](#)

• monipuolisissa arviointitaidoissa...	6
• tiimi- ja yhteisopettajuudessa	5
• oppilainerajat ylittävissä kokouksissa...	3
• erilaisten oppijoiden kanssa toimimisessa	5
• etäopettamisessa	11
• oppimisympäristöjen tuottamisessa	2
• verkkokurssien suunnittelussa	4
• kahden eri ryhmän/kurssin saattamisessa...	4
• erityisen tuen tarjoaminen	1

13. Erityistaitoni, joista uskon olevan hyötyä muille opettajille tai koulun arjessa.

4. Osaan opastaa muita seuraavien käyttöjärjestelmien peruskäytössä:

[Lisätietoja](#)

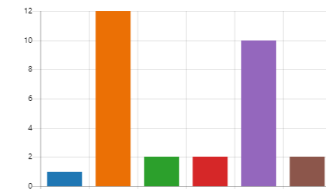
• Windows	15
• macOS	3
• Linux	2
• Chrome OS (Chromebook)	2

5. Hallitsen seuraavat digitaaliset oppimisympäristöt siten, että voisin neuvoa muita opettajia niiden käytössä:

[Lisätietoja](#)

• G-Suite for Education (Google...)	1
• Teams (Microsoft)	12
• Moodle	2
• Pedanet	2
• Kustantajien oppimisympäristöt...	10
• Muu	2

Missä onnistuttiin?

- Verkostoitumisessa
- Tutoropettajan toimenkuvan hahmottamisessa
- LOPS2021-työn tuessa
- Vertaistuessa
- Opettajien osaamisen jakamisessa etä- ja hybridiopetuksen osalta korona-aikana.

Missä oli haasteita?

- Yhteisten lähitapaamisten ja lähikoulutusten järjestäminen korona-aikana
- Tutoropettajan tehtävänkuvan laajuuden hallinnassa
- Osalla tutoropettajista liiallinen oletus tarvittavasta taitotasosta tutoropettajan tehtävän hoitamiseen
- Tutoropettajilla riittävän ajan löytäminen tehtäviin ja kouluttautumiseen
- Oppimisalustojen nopea kehitys

Parasta hankkeessa

- Hankkeessa tärkeässä roolissa on ollut osaamisen jakaminen.
- PLUTO-hankkeen rikkaus on eri kokoiset ja eri tyyppiset lukiot.
- Maakuntakeskusten isoissa lukioissa asioita joudutaan tekemään eri tavoin kuin pienissä lukioissa. Näin myös kokemukset lähiopetuksesta, hybridiopetuksesta ja etäopetuksesta antoivat tutoropettajille laajemman näkemyksen opetustilanteiden toteuttamisesta.

Miten oma tehtävä tutoropettajana jatkuu hankkeen jälkeen?

(Poiminnat lukion tutoropettajien vastauksista syksyn 2020 jatkokaudella)

- Tulee lisää henkilöitä toimintaan. Osaamiskartoituksen perusteella on löydetty lisää osaajia pedagogiseen ohjaukseen.
- Hankin ja jaan omaa osaamista pedagogisesti ja teknisesti.
- Olen mukana pedagogisessa tiimissä ja kuljen tuntosarvet ylhäällä, jotta voi vinkata muille sopivassa tilanteessa. Kokoan vinkkejä ja linkejä koulun pilvipalveluun.
- Ei ole erillistä palkkausta, joten tulen hyödyntämään YS-aikaa toiminnassa.
- Jatkan koulun yhtenä TVT-vastaavana
- Kunnassa on käynnissä säästötoimenpiteet, joten pestiä ei varsinaisesti jatketa
- Suunnitellen toimenkuvan järkeväksi, jotta voisin auttaa kollegoja työmäärän pysyessä kohtuullisena.
- Ei todennäköisesti tule jatkumaan millään lailla
- Jatkan hankkeessa luodun sivuston seurailua ja otan tarvittaessa yhteyttä hankkeessa mukana olleisiin tutoropettajiin, jos meidän lukiossamme tulee tarve saada tietoa jostain ajankohtaisista asioista
- Meillä pienessä lukiossa kaikki tutoroivat kaikkia tarpeen mukaan, mutta itse koen nyt olevani linkki muihin lukioihin, jos sellaiseen tulee tarvetta.

Kuka opastaa opettajaa?

Mihin tutoropettajia lukioissa
tarvitaan?

Miten tutoropettajatoiminta saadaan jatkumaan lukioissa?

- Tutoropettajan roolin virallistaminen myös lukiopuolella
 - Aikaa ja resursseja työn hoitamiseen
- Verkostot
 - Osaajien löytäminen
 - Yhteiset tapaamiset
 - Osaamisen jakaminen
 - Koulutukset
- Yhteisesti täydennettävät materiaalipankit
 - Tuki rakentamistyöhön
 - Kansallinen tietovarasto (nyt materiaalit ovat hajallaan)

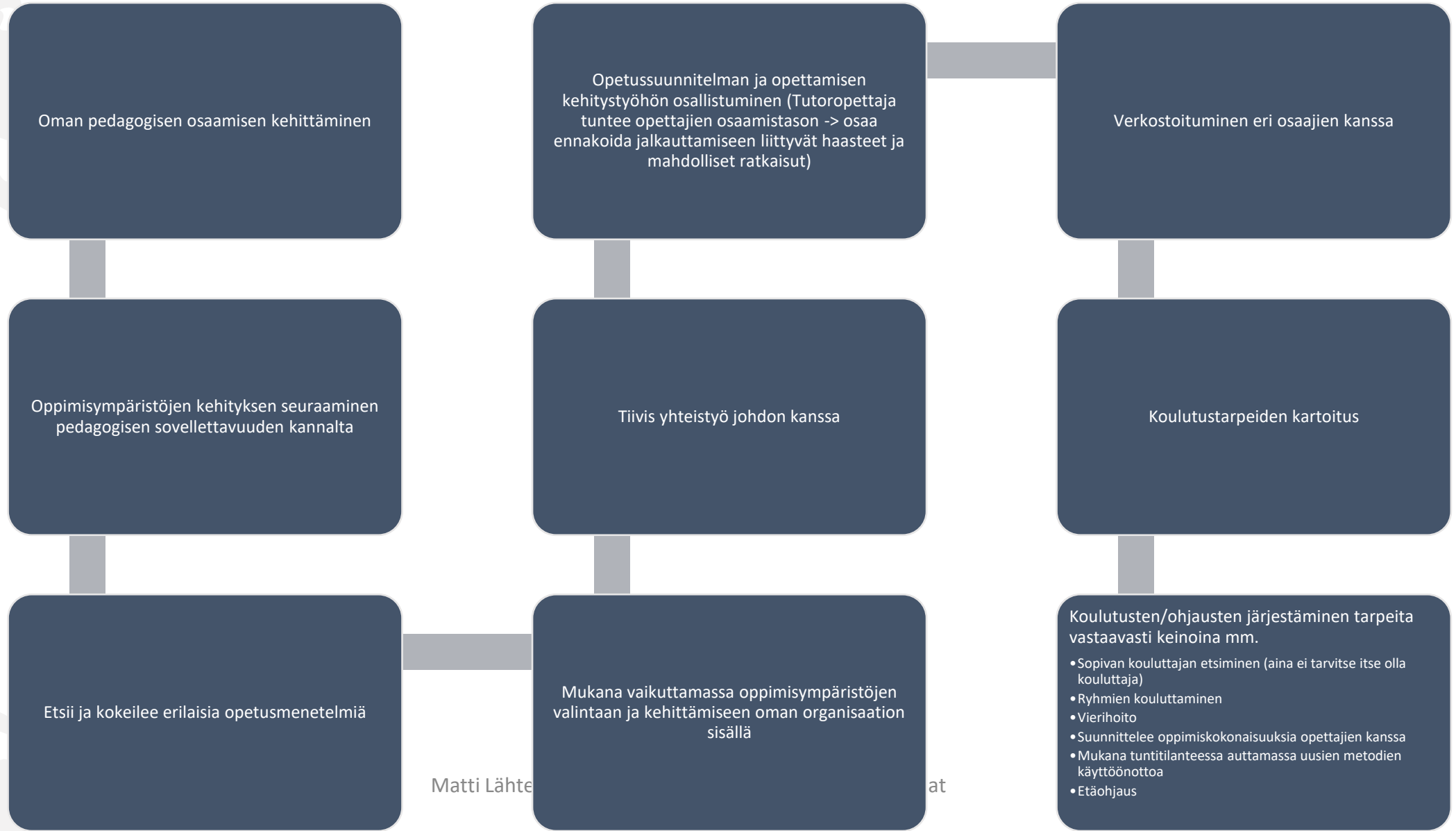
Pedagoginen tuki Kuopion lukioissa

Kolme koko kaupungin
lukioiden tuesta vastaavaa
tutoropettajaa

Lisäksi lukoissa toimii oma
tutoropettaja (paikallisia osaajia
etsitään mm. kyselyiden avulla)

Tutoropettajan tehtävät

Tutoropettajan huoneentaulu

- **Älä jää yksin**-> Kokoa itsellesi asiantuntijaverkosto
- **Varaa aikaa oman osaamisen kehittämiseksi**
- **Saat kysyä neuvoa ja pyytää apua**
- **Älä aliarvioi omaa osaamista** -> Tärkeimmät jutut voivat usein olla hyvin pieniä
- **Ohjaa tiedon ääreen**, jos et itse hallitse asiaa tai sinulla ei ole aikaa ratkaista sitä
- **Tarvitset oikeita taukoja**. Tauolla viestintäkanavat ovat kiinni.
- **Keskity yhteen ohjattavaan/asiaan kerallaan**
- **Kuuntele**-> Tämä voi olla joskus myös ratkaisu
- **Opettajan kanssa yhteistyössä** löydetään sopivat tavat opettajan kehittää omaa opettajuuttaan
 - Kuten opiskelijat ovat erilaisia oppijoita, ovat opettajat erilaisia ohjaajia
 - Jokaisella on omia vahvuuksia ja kehitettäviä ominaisuuksia oppimisen edistäjänä
 - Jokainen ohjaustuokio kartuttaa myös ohjaavan opettajan osaamista

